

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl soudcem JUDr. Simonou Pittermannovou ve věci

žalobce:

Ing. Lee Louda

sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1

insolvenční správce dlužníka: OKD, a.s., IČO 26863154

sídlem Stonavská 2179, 735 06 Karviná, Doly,

zastoupený advokátem JUDr. Dušanem Dvořákem

sídlem Hlinky 505/118, 603 00 Brno

proti

žalované:

Česká republika - Česká správa sociálního zabezpečení

IČO 00006963

sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5

zastoupená advokátem JUDr. Josefem Donátem

sídlem Na Pankráci 1683/27, 140 00 Praha 4

o odpůrcí žalobě

Shodu s prvopisem potvrzuje Andrea Mrenicová.

takto:

I. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 8 441 893 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 1727047349/0800 na účet žalované č. ú. 021012-0007924791/0710, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 8 441 893 Kč, **se zamítá**.

II. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 3 262 188 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 1686578329/0800 na účet žalované č. ú. 021012-0007927781/0710, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 3 262 188 Kč, **se zamítá**.

III. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 1 143 543 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 5647022/0800 na účet žalované č. ú. 021012-0007924791/0710, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 1 143 543 Kč, **se zamítá**.

IV. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 1 056 580 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 1650748349/0800 na účet žalované č. ú. 021012-0007924791/0710, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 1 056 580 Kč, **se zamítá**.

V. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 1 183 202 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 1641387369/0800 na účet žalované č. ú. 021012-0007924791/0710, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 1 183 202 Kč, **se zamítá**.

VI. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 150 376 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 1641387369/0800 na účet žalované č. ú. 021012-0007924791/0710, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 150 376 Kč, **se zamítá**.

VII. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 4 073 613 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 1720679319/0800 na účet žalované č. ú. 021012-0007924791/0710, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 4 073 613 Kč, **se zamítá**.

VIII. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 16 701 Kč dne 24. 8. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná,

PSČ 735 06, č. ú. 1641387369/0800 na účet žalované č. ú. 021012-0007924791/0710, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 16 701 Kč, **se zamítá**.

IX. Žalobce je **povinen** zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku ve výši 18 616,50 Kč k rukám advokáta žalované, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 5. 5. 2017 se žalobce domáhal, aby soud určil, že poskytnutí peněžitých plnění dne 19. 5. 2016 v celkové výši 19 328 096 Kč z bankovních účtů dlužníka OKD, a.s. (dále jen „dlužník“) na účet žalované je vůči věřitelům dlužníka neúčinné. Žalobce se také domáhal, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužníka částku v celkové výši 19 328 096 Kč.
2. Žalobce tvrdil, že dlužník po zahájení insolvenčního řízení zaplatil žalované pojistné na sociální zabezpečení za své zaměstnance za období měsíce dubna 2016 v rozporu s ust. § 111 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon - dále jen „insolvenční zákon“). Žalobce se domnívá, že je bezvýznamné, o jakou část pojistného se jednalo a zda byla zaměstnancům dlužníka vyplacena mzda. Zaplacené finanční prostředky dlužníka byly v majetkové podstatě a dlužník s nimi mohl nakládat. Ze zákona nevyplývá, že by tyto peněžní prostředky nebyly majetkem dlužníka nebo že by je dlužník měl vést mimo své ostatní peněžní prostředky. Samotné peněžní prostředky dlužníka určené na mzdy jsou až do okamžiku jejich připsání na účet zaměstnance majetkem zaměstnavatele. V této souvislosti žalobce odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 35 Odo 801/2002, 21 Cdo 1219/2006, 29 Odo 1005/2003. Pokud by dlužník pojistné neuhradil, nedopustil by se trestného činu neodvedení pojistného dle ust. § 241 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále jen „trestní zákoník“), neboť by jednal v souladu s ust. § 111 insolvenčního zákona, nejednal by protiprávně. V daném případě se rovněž nejedná o žádnou z výjimek zakotvených v ust. § 111 odst. 2 insolvenčního zákona. Žalobce ve svém vyjádření dále odkázal na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp.zn. 102 VSPH 853/2016 a sp.zn. 104 VSPH 791/2016, která se zabývala totožnou věcí a kde soud dospěl k závěru, že právní úkony jsou neúčinné dle ust. § 111 insolvenčního zákona.
3. Žalovaná postavila svou obranu na tvrzení, že předmětné platby odpovídají 6,5% z vyměřovacího základu a představují část pojistného za zaměstnance. Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti rozlišuje, kdo je plátcem a kdo poplatníkem pojistného. Zaměstnavatel odvádí pojistné za sebe, ale také jako plátce pojistného odvádí pojistné za zaměstnance, kteří jsou poplatníky pojistného. Zaměstnavatel strhává toto pojistné z příjmů zaměstnanců ve výši 6,5 % z vyměřovacího základu a toto pojistné odvádí na účet příslušné správy sociálního zabezpečení. Pojistné je zaměstnavatelem strženo z hrubé mzdy zaměstnanců a nejedná se tedy o finanční prostředky dlužníka, které by náležely do majetkové podstaty. Právní úkony dlužníka nejsou neúčinné také z důvodu, že se jedná o výjimku zakotvenou v ust. § 111 odst. 2 insolvenčního zákona, neboť odvádět pojistného za zaměstnance je nezbytné pro provoz dlužníkovy podniku. Rozsudky Vrchního soudu v Praze citované žalobce

se týkaly odlišné situace, kdy nebyla zaměstnancům dlužníka vyplacena mzda, ale pojistné bylo odvedeno. Vrchní soud se v citovaných rozhodnutích nezabýval charakterem pojistného na sociální zabezpečení a rozdíly mezi instituty povinného pojistného za zaměstnavatele a povinného pojistného za zaměstnance. Mezi platbami je navíc nutné odlišit platbu ve výši 16 701 Kč ze dne 24. 8. 2016, kterou bylo uhrazeno pojistné vzniklé až po vydání rozhodnutí o úpadku, tudíž se jedná podle ust. § 168 odst. 2 písm. e) insolvenčního zákona o úhradu pohledávky za majetkovou podstatou, jenž se uspokojuje v plné výši a kdykoli po rozhodnutí o úpadku.

4. Soud provedl důkaz insolvenčním spisem Krajského soudu v Ostravě vedeným pod sp. zn. KSOS 25 INS 10525/2016:

- Krajský soud v Ostravě (dále jen „insolvenční soud“) dne 3. 5. 2016 zahájil insolvenční řízení ve věci zdejšího dlužníka (zjištěno z vyhlášky ze dne 3. 5. 2016 č.j. KSOS 25 INS 10525/2016 – A2).

- Dne 9. 5. 2016 insolvenční soud zjistil úpadek dlužníka a insolvenčním správcem ustanovil žalobce (zjištěno z usnesení ze dne 9. 5. 2016 č.j. KSOS 25 INS 10525/2016-A19).

- Dne 12. 8. 2016 insolvenční soud potvrdil usnesení schůze věřitelů ze dne 11. 8. 2016, kterým byla povolena reorganizace dlužníka (zjištěno z usnesení ze dne 12. 8. 2016 č.j. KSOS 25 INS 10525/2016-B181).

5. Soudu je z jeho úřední činnosti známo, že předmětná odpůřčí žaloba byla soudu doručena dne 9. 5. 2017, insolvenční řízení dlužníka dosud trvá a úpadek dlužníka je řešen reorganizací.

6. Soud z nesporných skutkových tvrzení účastníků zjistil:

- Dlužník uhradil po zahájení insolvenčního řízení následující částky jakožto pojistné na sociální zabezpečení za své zaměstnance za období měsíce dubna 2016: (i) platba ve výši 8 441 893 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 1727047349/0800 na bankovní účet žalované č. 021012-0007924791/0710; (ii) platba ve výši 3 262 188 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 1686578329/0800 na bankovní účet žalované č. 021012-0007927781/0710; (iii) platba ve výši 1 143 543 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 5647022/0800 na bankovní účet žalované č. 021012-0007924791/0710; (iv) platba ve výši 1 056 580 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 1650748349/0800 na bankovní účet žalované č. 021012-0007924791/0710; (v) platba ve výši 1 183 202 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 1641387369/0800 na bankovní účet žalované č. 021012-0007924791/0710; (vi) platba ve výši 150 376 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 1641387369/0800 na bankovní účet žalované č. 021012-0007924791/0710; (vii) platba ve výši 4 073 613 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 1720679319/0800 na bankovní účet žalované č. 021012-0007924791/0710; (viii) platba ve výši 16 701 Kč, jež byla dne 24. 8. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 1641387369/0800 na bankovní účet žalované č. 021012-0007924791/0710. Celkem dlužník poukázal na účet žalované částku ve výši 19 328 096 Kč. Tato částka představuje 6,5 % z vyměřovacího základu a jedná se o pojistné, které je povinen platit zaměstnanec a zaměstnavatel toto pojistné odvádí za zaměstnance srážkou z jejich hrubé mzdy.

Shodu s prvopisem potvrzuje Andrea Mrenicová.

Zaměstnancům dlužníka byla za období měsíce dubna 2016 vyplacena mzda (známo soudu z úřední činnosti).

7. Soud neprovedl důkaz navrhovaný žalobcem - výpisy z účtů dlužníka, neboť mezi účastníky řízení bylo nesporné, že dlužník poukázal na účet žalované dne 19. 5. 2016 a dne 24. 8. 2016 předmětné částky jako pojistné na sociální zabezpečení, které je povinen hradit za své zaměstnance ve výši 6,5 % z vyměřovacího základu. Soud neprovedl důkazy navrhované žalovanou – přípis dlužníka ze dne 19. 5. 2016, přihlášku pohledávky žalované ze dne 26. 5. 2016 včetně příloh, doplnění přihlášky žalované ze dne 27. 5. 2016 a 4. 7. 2016, a to z důvodu jejich nadbytečnosti a ekonomie řízení, neboť skutečnosti nezbytné pro rozhodnutí sporu byly prokázány.

8. Z výše provedeného dokazování dospěl soud k tomuto skutkovému závěru:

- Dlužník na bankovní účty žalované poukázal dne 19. 5. 2016 a dne 24. 8. 2016 finanční prostředky v celkové výši 19 328 096 Kč představující pojistné na sociální zabezpečení za zaměstnance za měsíc duben 2016. Dlužník pojistné odvedl žalované za zaměstnance srážkou z jejich hrubé mzdy a mzdu vyplatil zaměstnancům. Dne 3. 5. 2016 bylo zahájeno insolvenční řízení dlužníka, žalobce byl ustanoven insolvenčním správcem. Úpadek dlužníka byl insolvenčním soudem zjištěn dne 9. 5. 2016 a dne 12. 8. 2016 bylo soudem potvrzeno usnesení schůze věřitelů, kterým byla povolena reorganizace dlužníka. Předmětná odpůřčí žaloba byla podána u soudu dne 9. 5. 2017.

9. Na zjištěný skutkový stav navázal soud právním hodnocením.

10. K přípustnosti žaloby:

Podle ust. § 239 insolvenčního zákona odporovat právním úkonům dlužníka může v insolvenčním řízení pouze insolvenční správce, i když nejde o osobu s dispozičními oprávněními, a to odpůřčí žalobou podanou proti osobám, které mají povinnost vydat dlužníkovo plnění z neúčinných právních úkonů do majetkové podstaty (odst. 1 věta první). Insolvenční správce může podat odpůřčí žalobu ve lhůtě 1 roku ode dne, kdy nastaly účinky rozhodnutí o úpadku. Nepodá-li ji v této lhůtě, odpůřčí nárok zanikne (odst. 3).

11. Odpůřčí žaloba byla insolvenčním správcem dlužníka jako osobou oprávněnou podána dne 9. 5. 2017, tedy ve lhůtě jednoho roku od zjištění úpadku dlužníka dne 9. 5. 2016 v souladu s ust. § 239 odst. 1 věta první a odst. 3 insolvenčního zákona. Žaloba je přípustná.

12. K neúčinnosti plateb pojistného zdravotního pojištění ze mzdy zaměstnanců:

Předpokladem pro případné určení neúčinnosti právních úkonů dlužníka je skutečnost, že právní úkony jsou platné. Soud vždy posoudí platnost právních úkonů z úřední povinnosti jako předběžnou otázku. Platnost právních úkonů dlužníka představujících odvod pojistného na účet žalované dne 19. 5. 2016 a dne 24. 8. 2016 posoudil soud podle ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku a dospěl k závěru, že předmětné právní úkony dlužníka jsou platné. Soud se dále zabýval případnou neúčinností právních úkonů.

13. Podle ust. § 111 insolvenčního zákona nerozhodne-li insolvenční soud jinak, je dlužník povinen zdržet se od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení. Peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení je dlužník oprávněn plnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem (odst. 1). Omezení podle odstavce 1 se netýká úkonů nutných ke splnění povinností stanovených zvláštními právními předpisy, k provozování podniku v rámci obvyklého hospodaření, k odvrácení hrozící škody, k plnění zákonné vyživovací povinnosti a ke splnění procesních sankcí. Dále se omezení podle odstavce 1 nevztahuje na uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou (§ 168) a pohledávek jim postavených na roveň (§ 169); tyto pohledávky se uspokojují v termínech splatnosti, je-li to podle stavu majetkové podstaty možné (odst. 2). Právní úkony, které dlužník učinil v rozporu s omezeními stanovenými v důsledku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení, jsou vůči věřitelům neúčinné, ledaže si k nim dlužník nebo jeho věřitel předem vyžádal souhlas insolvenčního soudu (odst. 3).
14. Podle ust. § 235 insolvenčního zákona jsou neúčinnými právní úkony, kterými dlužník zkracuje možnost uspokojení věřitelů nebo zvýhodňuje některé věřitele na úkor jiných. Za právní úkon se považuje též dlužníkově opomenutí (odst. 1). Neúčinnost dlužníkových právních úkonů, včetně těch, které tento zákon označuje za neúčinné a které dlužník učinil poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, se zakládá rozhodnutím insolvenčního soudu o žalobě insolvenčního správce, kterou bylo odporováno dlužníkovým právním úkonům (dále jen „odpůrčí žaloba“), není-li dále stanoveno jinak (odst. 2).
15. Zneužití dispoziční volnosti dlužníka představující jeho činnost poškozující jeho věřitele tím, že jim nyníšší úpadce – dlužník odňal možnost uspokojit se z jeho majetku, ať už tím, že se zbavil části svého majetku, který měl nebo opominul získat majetkové hodnoty, ač k tomu měl příležitost, je postihováno odpůrčím právem. Odpůrčí právo sleduje za cíl jednak chránit věřitele před dlužníkem a jednak postihnout nepoctivé jednání či chytračení dlužníka na úkor věřitelů. Čím dravější bude hospodářská nepoctivost dlužníka a jeho chytračení na úkor věřitele, tím intenzivnější musí být ochrana věřitele.
16. Podle ust. § 111 insolvenčního zákona jsou přímo ex lege (ze zákona) jednání dlužníka od určitého okamžiku prohlášena za neúčinná bez ohledu na vůli a vědomost smluvních stran. Přitom ust. § 111 mluví o všech úkonech dlužníka, kterými nakládá s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud se jedná o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení.
17. Podle ust. § 1 zákona č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění účinném od 1. 1. 2016 do 20. 2. 2017 (dále jen „zákon o pojistném na sociální zabezpečení“) pojistné na sociální zabezpečení zahrnuje pojistné na důchodové pojištění a pojistné na nemocenské pojištění, a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "pojistné").
18. Podle ust. § 3 zákon o pojistném na sociální zabezpečení pojistné jsou povinni platit poplatníci:
a) zaměstnavatelé, jimiž se pro účely tohoto zákona rozumějí právnické nebo fyzické osoby, které zaměstnávají alespoň jednoho zaměstnance, b) zaměstnanci, jimiž se pro účely tohoto zákona

rozumějí zaměstnanci v pracovním poměru; zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti a zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce; v době zaměstnání podle zákona upravujícího nemocenské pojištění, pokud jim v souvislosti se zaměstnáním plynou nebo by mohly plynout příjmy ze závislé činnosti, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmu podle zákona upravujícího daně z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny (odst. 1 písm. a), b) bod 1. a 2.). Zaměstnavatelé jsou poplatníky pojistného na nemocenské pojištění, pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud zaměstnávají zaměstnance uvedené v odstavci 3 (odst. 2). Zaměstnanci jsou poplatníky pojistného na důchodové pojištění, jde-li o zaměstnance, kteří jsou účastni důchodového pojištění podle předpisů o důchodovém pojištění a zároveň jsou účastni nemocenského pojištění podle předpisů o nemocenském pojištění (odst. 3 věta první před středníkem).

19. Podle ust. § 4 zákona o pojistném na sociální zabezpečení výše pojistného se stanoví procentní sazbou z vyměřovacího základu zjištěného za rozhodné období.
20. Podle ust. § 5 zákona o pojistném na sociální zabezpečení vyměřovacím základem zaměstnance pro pojistné na důchodové pojištění je úhrn příjmů, s výjimkou náhrad výdajů poskytovaných procentem z platové základny představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudců, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském pojištění. Zúčtovaným příjmem se pro účely věty první rozumí plnění, které bylo v peněžní nebo nepeněžní formě nebo formou výhody poskytnuto zaměstnavatelem zaměstnanci nebo předáno v jeho prospěch, popřípadě připsáno k jeho dobru anebo spočívá v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance (odst. 1).
21. Podle ust. § 5a zákona o pojistném na sociální zabezpečení je vyměřovacím základem zaměstnavatele částka odpovídající úhrnu vyměřovacích základů jeho zaměstnanců uvedených v § 3 odst. 3.
22. Podle ust. § 6 zákona o pojistném na sociální zabezpečení rozhodným obdobím, z něhož se zjišťuje vyměřovací základ, je kalendářní měsíc, za který se pojistné platí, pokud se dále nestanoví jinak (odst. 1).
23. Podle ust. § 7 zákona o pojistném na sociální zabezpečení činí sazby pojistného u a) zaměstnavatele 25 % z vyměřovacího základu, z toho 2,3 % na nemocenské pojištění, 21,5 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti, b) zaměstnance 6,5 % z vyměřovacího základu (odst. 1 písm. a), b)).
24. Podle ust. § 8 zákona o pojistném na sociální zabezpečení je zaměstnavatel povinen odvádět i pojistné, které je povinen platit zaměstnanec. Pojistné odvedené za zaměstnance srazí zaměstnavatel z jeho příjmů, které mu zúčtoval.
25. Podle ust. § 9 zákona o pojistném na sociální zabezpečení zaměstnavatel odvádí pojistné za jednotlivé kalendářní měsíce. Pojistné za kalendářní měsíc je splatné od 1. do 20. dne

následujícího kalendářního měsíce. Pojistné se odvádí na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení.

26. Povinnost platit pojistné na sociální zabezpečení vzniká zaměstnavatelům a zaměstnancům ze zákona. Zákon o pojistném na sociální zabezpečení v ust. § 3 určuje, kdo je poplatníkem pojistného. Poplatníky jsou zaměstnavatelé a zaměstnanci, přičemž dle ust. § 8 zákona o pojistném na sociální zabezpečení je zaměstnavatel povinen odvádět i pojistné, které je povinen platit zaměstnanec. Zaměstnavatel toto pojistné srazí z příjmů zaměstnance (hrubá mzda), které k danému období zúčtoval, ve výši 6,5 % z vyměřovacího základu podle ust. § 7 odst. 1 písm. b) zákona o pojistném na sociální zabezpečení. Zaměstnavatel tak odvádí pojistné, které je povinen platit zaměstnanec, srážkou z příjmů zaměstnance ve výši 6,5 % (částka napadená odpůrcí žalobou). Z výše uvedených ustanovení vyplývá, že zákon o pojistném na sociální zabezpečení rozlišuje, kdo má povinnost platit pojistné, z jakých finančních prostředků je pojistné placeno a kdo pojistné okresní správě sociálního zabezpečení odvádí. Povinnost platit pojistné má zaměstnanec i zaměstnavatel, přičemž pojistné placené zaměstnancem odvádí zaměstnavatel tak, že srazí z příjmů, které zaměstnanci za dané období zúčtoval příslušnou částku ve výši 6,5 % z vyměřovacího základu. Zaměstnanec tak v případě placení jeho části pojistného vystupuje jako poplatník a zaměstnavatel naopak vystupuje jako plátcе tohoto pojistného. Zaměstnavatel v tomto případě působí pouze jako „zřv. zúčtovací místo“, ze kterého jsou jednotlivé platby pojistného na sociální zabezpečení stržené příjmů jednotlivých zaměstnanců odvedeny příslušné správě sociálního zabezpečení. Peněžní prostředky odvedeny dlužníkem na účet žalované nebyly součástí majetkové podstaty dlužníka, ale jednalo se o peněžní prostředky jednotlivých zaměstnanců, z jejichž příjmů (hrubé mzdy) bylo pojistné určeno a následně strženo. Lze říci, že samotná pohledávka žalované, představující pojistné placené zaměstnanci prostřednictvím zaměstnavatele jako zúčtovacího místa, vznikla žalované za zaměstnanci dlužníka nikoliv za zaměstnavatelem zdejším dlužníkem. Tuto pohledávku žalované za zaměstnanci dlužníka měl dlužník (jako „zúčtovací místo“) pouze strhnout z příjmů (hrubé mzdy) zaměstnanců v odpovídající výši a odvést ji na účet žalované.

27. Předpoklady úspěšné odpůrcí žaloby jsou jednak materiální podmínky odporovatelnosti:
1. Musí se jednat o právní úkony – Odporovat lze jenom právním úkonům, a to právním úkonům platným. Odporovatelným je i dispoziční oprávnění dlužníka o nároku, který dosud nemá. Napadnout lze úkon, kde lze zřetelně rozeznat nabývací titul i nabytí samé (napadnout můžu nejen nabývací titul nebo jenom nabytí samé), rovněž lze napadnout obojí současně. Odporovat lze jednotlivým úkonům, nýbrž i řetězu spojených úkonů (srovnej „Konkurzní právo“ Prof. dr. František Štajgr vydal v květnu 1947 spolek Československých právníků Všehrad);
 2. Musí zde být dán vztah k dlužníkovu majetku – Dispozice s majetkem patří do aktiv majetkové podstaty;
 3. Poškození věřitelů – Odporovatelným právním úkonem byla zmenšena aktiva majetkové podstaty, čímž došlo k poškození věřitelů.

A jednak musejí být splněny formální podmínky odporovatelnosti: 1. Insolvenční vyhláška; 2. Insolvenční řízení; 3. Lhůta.

28. V poměrech projednávané věci má soud za to, že ta část pojistného odpovídající výši 6,5 % vyměřovacího základu, představující platbu pojistného na sociální zabezpečení, kterou zaměstnavatel strhne z příjmů (hrubé mzdy) zaměstnance a následně ji odvede, netvoří aktiva

Shodu s prvopisem potvrzuje Andrea Mrenicová.

patřící do majetkové podstaty dlužníka, když se jedná o část hrubé mzdy zaměstnance a logicky tedy nemohlo odvody pojistného na sociální zabezpečení za zaměstnance dojít k poškození věřitelů dlužníka.

29. Dlužník odvedením pojistného za zaměstnance nepoškodil žádného svého věřitele ani žádného svého věřitele nezvýhodnil oproti jiným věřitelům, když se nejednalo o majetek patřící do aktiv majetkové podstaty dlužníka.
30. Žalobce argumentuje rozhodnutími Nejvyššího soudu, jejichž závěry se však v poměrech odpůří žaloby neuplatní, když z hlediska neúčinných právních úkonů jsou tato rozhodnutí neaplikovatelná. Jednak se v rozhodnutí sp.zn. 29 Cdo 1005/2003 jednalo o žalobu na vyloučení peněžité částky z konkursní podstaty dlužníka (banky), kde se Nejvyšší soud zabýval charakterem peněz jako věci druhově určené, kdy ochranu vlastnického práva k penězům lze vlastníku přiznat pouze, pokud jde o peníze jednotlivě určitelné a rozpoznatelné v majetku toho, kdo je zadržuje. V dalších rozhodnutích sp.zn. 35 Odo 801/2002, 21 Cdo 1219/2006 Nejvyšší soud řešil toliko otázku, kdo je majitelem peněžních prostředků uložených na bankovním účtu, přičemž dospěl k závěru, že je nerozhodné, komu náleží peněžní prostředky na účtu, ale kdo je majitelem účtu, neboť ten má pohledávku z účtu u peněžního ústavu. Výše uvedené závěry Nejvyššího soudu jsou z hlediska odpůří žaloby irelevantní, neboť v nyní projednávané věci je podstatné, z jakého titulu byly tyto peněžní prostředky odvedeny na účet žalované.
31. Žalobce se v žalobě dovolával rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp.zn. 102 VSPH 853/2016, 104 VSPH 791/2016. Žalobce se mylí, pokud se dovolává aplikace výše uvedených rozhodnutí Vrchního soudu. Tato rozhodnutí jsou po skutkové stránce odlišná, když se jednalo o dlužníka, jehož úpadek byl řešen konkurzem, pojistné bylo odvedeno, přestože nebyly vyplaceny mzdy a v majetkové podstatě nebyl dostatek finančních prostředků. Vrchní soud v rozhodnutí konstatoval, že „majetková podstata dlužníka zcela zjevně realizaci plateb neumožňovala, neboť pracovníprávní nároky dlužníkových zaměstnanců zůstaly neuspokojeny v plné výši“ (sp.zn. 102 VSPH 853/2016). V nyní projednávané věci je situace jiná, neboť úpadek dlužníka je řešen reorganizací, dlužník vyplatil svým zaměstnancům mzdy za měsíc duben a zároveň odvedl z hrubé mzdy zaměstnanců pojistné na sociální zabezpečení, které jsou povinni platit zaměstnanci, přičemž majetková podstata tyto odvody umožňovala. Také je třeba zdůraznit, že v případě řešení úpadku dlužníka formou reorganizace je důležité, aby byl zachován chod společnosti (dlužníka), k čemuž bezesporu patří udržení zaměstnanců, kterým musí zaměstnavatel vyplatit mzdy a odvést další platby vyžadované zvláštními právními předpisy.
32. Vrchní soud ve svých rozhodnutích dospěl k závěru, že na právní úkon dlužníka se neuplatní žádná z výjimek ust. § 111 odst. 2 a 3 insolvenčního zákona a dlužník se neodvedením pojistného za své zaměstnance nemůže dopustit trestného činu, pokud majetková podstata neumožňovala vyplacení mzdy zaměstnancům. Vrchní soud se však nezabýval tím, že zákon o pojistném na sociální zabezpečení jasně rozlišuje povinnost platit a povinnost odvádět pojistné, kdo je poplatníkem a plátcem tohoto pojistného a z jakých prostředků je pojistné hrazeno. V projednávané věci došlo odvedením pojistného ke splnění závazku zaměstnance vůči správě sociálního zabezpečení, jenž je pouze plněn prostřednictvím zaměstnavatele, nikoliv k uspokojení pohledávky správy sociálního zabezpečení vůči dlužníkovi. Odvedením předmětného pojistného nedošlo ke zmenšení majetkové podstaty dlužníka a ke zvýhodnění žalované jako věřitele dlužníka.

33. Závěry Vrchního soudu v Praze nelze v projednávané věci aplikovat z důvodu odlišných skutkových okolností případů a skutečnosti, že se Vrchní soud v Praze nezabýval charakterem povinnosti platit a odvádět pojistné na sociální zabezpečení.
34. K argumentaci žalované, že v případě platby ve výši 16 701 Kč, kterou dlužník odvedl na účet žalované dne 24. 8. 2016, se jedná podle ust. § 168 odst. 2 písm. e) insolvenčního zákona o pohledávku za podstatou, jenž se uspokojuje kdykoli po rozhodnutí o úpadku dlužníka, soud dodává, že o pohledávku za podstatou by se jednalo pouze v případě, pokud by pohledávka vznikla po rozhodnutí o úpadku, tedy po dni 9. 5. 2016. Předmětnou platbou však bylo uhrazeno pojistné za období měsíce dubna 2016, proto pohledávka nevznikla po rozhodnutí o úpadku, ale ještě před zahájením insolvenčního řízení. Skutečnost, že byla platba pojistného provedena později, až po rozhodnutí o úpadku dlužníka, neznamená, že se jedná o pohledávku za podstatou. S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žalobou napadené právní úkony nejsou neúčinné, když se odvedené finanční prostředky nemohly stát součástí aktiv dlužníka, čímž nemohlo dojít k poškození dlužníkových věřitelů a z tohoto důvodu žalobu v celém rozsahu zamítnul.
35. Podle ust. § 163 insolvenčního zákona o nákladech incidenčního sporu a jejich náhradě rozhodne insolvenční soud v rozhodnutí o incidenčním sporu, a to podle ustanovení občanského soudního řádu, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak. Náhrada nákladů incidenčního sporu je zvláštní pohledávkou, na kterou se nevztahuje § 170 písm. f).
36. Podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.
37. V řízení měla plný úspěch žalovaná a má tak právo na náhradu nákladů řízení dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. Jelikož se jedná o věc rozhodovanou v insolvenčním řízení, považuje se za tarifní hodnotu částka 50 000 Kč dle ust. § 9 odst. 4 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů (dále jen „vyhláška“). Podle ust. § 7 bod 5 vyhlášky činí mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby částku 3 100 Kč. V tomto případě náleží žalované odměna za 3 a ½ úkonu právní služby (zaprvzetí a přípravu zastoupení, vyjádření ze dne 7. 6. 2017, účast při jednání soudu dne 1. 2. 2018, účast při vyhlášení rozsudku dne 8. 2. 2018) dle ust. § 11 odst. 1 písm. a), d), g) a § 11 odst. 2 písm. f) vyhlášky ve výši 10 850 Kč. Žalované náleží náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč za 1 úkon právní služby dle ust. § 13 odst. 3 vyhlášky, tj. 1 200 Kč za 4 úkony, náhrada za promeškaný čas za cestu z Prahy do Ostravy a zpět dne 1. 2. 2018 a 8. 2. 2018 (28 započatých půlhodin) ve výši 2 800 Kč dle ust. § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 vyhlášky a dále cestovné na jednání soudu z Prahy do Ostravy dne 1. 2. 2018 a dne 8. 2. 2018 vlakem ve výši 648 Kč. Právní zástupce žalované předložil soudu v souladu s ust. § 14a vyhlášky osvědčení o registraci k DPH, proto se k částce připočte DPH ve výši 3 118,50 Kč. Žalovaná má tak právo na náhradu nákladů řízení v celkové výši 18 616,50 Kč.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje Andrea Mrenicová.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15-ti dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (§ 251 o.s.ř.).

Ostrava 8. února 2018

JUDr. Simona Pittermannová
soudce